

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezet

beszámolója 2024. évi tevékenységéről

Adminisztrációs adatok

Tagegyesületünk 2023-ban tartotta meg tisztújító közgyűlését. Ennek eredményeképpen szervezetünk vezetése a továbbiakban az alábbi összetételben működött:

- Dézsi János elnök (a gyulai Mogyoróssy János Városi Könyvtár igazgatója)
- Kertész Zoltán titkár (a Békés Megyei Könyvtár igazgatóhelyettese),
- Benkóné Tóth Edit gazdasági felelős (a Békés Megyei Könyvtár könyvtárosa),
- Buzai Csaba vezetőségi tag (az orosházi Justh Zsigmond Városi Könyvtár igazgatója),
- Dinyáné Bánfi Ibolya vezetőségi tag (a gyomaendrődi Határ Győző Városi Könyvtár igazgatója).

Annak érdekében, hogy a vezetőség hatékonyan tudjon működni, igyekeztünk figyelembe venni, hogy az elnökség tagjainak többsége nem Békéscsabán lakik. A személyes elnökségi ülések helyett gyakrabban éltünk az egyébként is rendszeres e-mailes vagy telefonos egyeztetéssel. Az évben már tudható volt, hogy Benkóné Tóth Edit gazdasági felelősünk nyugdíjba készül, és jelezte azt is, hogy a feladatvégzést szeretné átadni. Szerencsére a 2024-es évben még vállalta e munkát.

A 2024. március 4-én tartott évindító közgyűlésen előterjesztett, majd elfogadott munkaterv szerint igyekeztünk feladatainkat, programjainkat megvalósítani. Az esztendő során 5 tartalmasabb szakmai program megvalósítására törekedtünk, melyek közül két alkalom egyben a Békés Megyei Könyvtár nyilvános szakmai napjaként valósul meg. Készültünk arra, hogy Békés Vármegye Önkormányzatához újra támogatási kérelemmel forduljunk. Ez (sikere esetén) anyagilag mindig biztonságosabbá teszi éves működésünket, és egyben mozgásteret nyújt egy-egy költségesebb program lebonyolításában.

A 2024. december 31-i adatok alapján egyesületünknek összesen 53 tagja van, az aktív dolgozó 40 fő mellett 11 nyugdíjas tagunk van, 1 kolléganő gyesen van, míg második helyen regisztrált 1 fő.

A tagegyesület neve és címe változatlan: Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezet 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3. Számlaszámunk továbbra is az OTP Banknál vezetett 11708001-20570691 számú.

Szabályzatok

Tagszervezetünk legfontosabb dokumentuma a Szervezeti és működési szabályzat, amelyet legutóbb 2021-ben módosítottunk. Nem konkrét szabályzat, de lényegében egy rögzített, általában csak aktualizált irat a "Az év könyvtárosa Békésben" díj leírása, illetve felhívási szövege. Egyéb, működésünket befolyásoló szabályozásról, leírásról nem döntött tagegyesületünk.

Taggyűlések

Az MKE Békés Megyei Szervezete általában egy közgyűlést szervez évente, mely alkalom rendszerint az év első szakmai napja. 2024-ben közgyűlésünket 2024. március 4-én tartottuk. Jelentősebb döntéseket, közgyűlési határozatokat nem terveztünk erre az alkalomra: a fő napirendeket a megelőző évi beszámoló ismertetése, a pénzügyi beszámoló ismertetése, majd ezek

szavazásra előterjesztése, illetve a 2024. évi munkaterv bemutatása jelentette. A rövid közgyűlési teendőket követően szakmai előadásokra került sor.

Már 2023. év végén szeretnénk volna bemutatni a Jászberényi Városi Könyvtár minőségirányítási tevékenységét, ám akkor **Kovács Péter** igazgató úr nem tudott eljönni Békéscsabára, mivel éppen zajlott az addig nonprofit Kft-ként működő bibliotéka intézménnyé alakításának előkészítése. Évindító szakmai napunkon viszont tartotta ígéretét, s *Jász Minőség: minőségbiztosítás a Jászberényi Városi Könyvtárban* címmel tartotta meg előadását. Első körben szintén 2023 végére hívtuk **Istók Anna** MKE főtitkár asszonyt, aki jászberényi vendégünkhöz hasonlóan végül a márciusi szakmai napunkra érkezett. Bemutató előadásként *Az MKE a megújulás útján* címmel a 2023-2027-es időszak terveiről, reformjairól számolt be tagjainknak.

A nap záró előadását sokan várták, hiszen meghívott vendégünket többen tanárukként tisztelheték. **Dr. Kokas Károly** nyugalmazott címzetes egyetemi docenst arra kértük, a könyvtárak helyzetéről, a jövő fejlődési irányairól beszéljen a vármegyei kollégáknak. Előadása címe *A tudományos, felsőoktatási könyvtárak helyzete és kihívásai XXI. században* volt.

Kommunikáció – honlap, levelezőlista

Tagszervezetünk honlapja mkebmsz.bmk.hu címen érhető el, s a Békés Megyei Könyvtár szerverén működtetjük. Ez egyrészt könnyebbé teszi a munkát, hiszen nem igényel külön kiadást sem fenntartása, sem működtetése. Az elmúlt esztendő azonban bebizonyította, hogy ez a konstrukció olykor kényelmetlenségekkel is jár. A szerver szoftvereit frissítő kft ugyanis nem volt tekintettel tagszervezetünk anyagaira, így huzamosabb időn keresztül nem voltak elérhetők a rajta elhelyezett tartalmak, illetve félő volt, hogy adatvesztés is történhetett. Az év végére szerencsére normalizálódott a helyzet, s köszönhetően **Kertész Zoltán** titkár úrnak, elérhetők dokumentumaink, és újra frissül a weboldal.

2023-ban zavartalanul működött levelezőlistánk (szintén a Békés Megyei Könyvtár szerverén), azonban az elmúlt év második felében ennek működése terén is érzékeltünk anomáliákat. Konkrétan úgy tűnt, hogy egyes listatagok címére nem érkeznek meg a küldemények, meghívók. Ennek kontrolljára szintén titkár kezdeményezése nyomán készült egy alternatív csoport a gmail szolgáltatásán, a listatagok e-mail címéből. Reméljük, hogy az esetleges hibákat ezáltal fel tudjuk számolni. Megjegyzendő, hogy szakmai napok kapcsán még csak-csak érkeznek visszajelzések, de nagyon szerény az aktivitás, ha például a Fitz-díj jelöléseket várjuk.

A szervezet által adományozott díjak

A MKE Békés Megyei Szervezetének a Békés Megyei Könyvtárral közösen alapított díja *Az év könyvtárosa Békésben*. Hagyományos már szinte, hogy szeptember végén, vagy október elején szövegét aktualizálva, felülvizsgálva elnökségünk közreadja a felhívást. A beérkező javaslatokat rendszerint 1 héttel a december eleji évzáró szakmai nap előtt értékeli elnökségünk a Békés Megyei Könyvtárban tartott ülésén. A döntés alapján elkészítjük a díjként adandó emléktárgyat, majd az évzáró programon a beérkezett javaslat alapján készült laudáció ismertetését követően megtörténik az átadás. 2024-ben a díjat **Kertész Zoltán** Békés Megyei Könyvtár igazgatóhelyettese, az MKE BMSZ titkára nyerte el. Az elnökség és megyei könyvtár menedzsmentje (természetesen titkár úr tartózkodása mellett) egyhangúan döntött az odaítélésről.

Éves programok, rendezvények

2024. március 4. Éves rendes közgyűlés (helyszín: Békés Megyei Könyvtár, résztvevő: 35 fő)

Amint fentebb említettem, jelentősebb döntésekre nem került sor a tagesület éves rendes közgyűlésén. Sokkal fontosabbak voltak azon szakmai előadások, melyeket a résztvevő kollégák meghallgathattak.

Március hónapban személyes részvétellel nem tartottunk elnökségi ülést, viszont e-maileken keresztül több egyeztetést is tartottunk. Támogatási kérelmet nyújtottunk be Békés Vármegye Önkormányzata felé, illet – bár tervben volt – végül nem szervezetünk programot a Könyvtárosok világnapja alkalmából. Támogattuk és ösztönöztük viszont a kollégák részvételét a Békés Megyei Könyvtár által szervezett konferencián.

2024. május 03. Konferencia (helyszín: Békés Megyei Könyvtárban)

Könyvtárak a sikeres kulturális turizmusért címmel szakmai konferencia zajlott a megyei könyvtárban, amely egyben nyilvános könyvtárak szakmai napja is volt. Annak érdekében, hogy ne jelentsen többlet terhet a szakmai napokon való részvétel (értsd: a vidékről aló gyakori beutazás Békéscsabára), az MKE Békés Megyei Szervezete éves munkatervének összeállítása során igyekszünk figyelembe venni a megyei könyvtár programokra vonatkozó elképzeléseit. Tagjaink számára ezen programokat is meghirdetjük.

2024. május 15. MKE küldöttközgyűlés (helyszín: Országos Széchényi Könyvtár)

Tagszervezetünket Kóti Hajnalka választott küldött (Békéscsaba) és Dézsi János elnök (Gyula) képviselte. A közgyűlésről szöveges beszámoló készült, melyet elnökségünk tagjai megkaptak.

2024. július 17-20. A változás részesei vagyunk: Mi és MI. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 55. vándorgyűlése, Szeged

Békés megyei tagesületünket többen is képviselték a vándorgyűlésen. Tagszervezetünk – mint minden évben – a regisztrációs díjak megfizetésével tudta elősegíteni az MKE tag könyvtárosok részvételét.

2024. szeptember 19.: Szakmai kirándulás Geszten (résztvevő: 30 fő)

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezete 2024-ben is támogatási kérelemmel fordult Békés Vármegye Önkormányzatához, mely kérelem nyomán a vármegyét vezető grémium 100.000 Ft összeggel segítette tagszervezetünk szakmai programjának vagy kirándulásának megvalósítását. Tagesületünk több szakmai kirándulásra vonatkozó ötletet rögzített már, azonban az üzemanyag költségek magas árszintje nem minden elképzelés kivitelezését teszi lehetővé. Elnökségünk egyeztetést követően úgy döntött, hogy 2024-ben mégis egy szakmai kirándulást szervez, s ennek úticéljául a teljes egészében megújult geszti Tisza-kastélyt választottuk. Kiegészítő lehetőségként felmerült a vésztői Kós Károly tárlat megtekintése, azonban az előzetes információk alapján a Geszten kialakított, modern kiállítás teljes körű bejárása szinte egész napos időtöltést jelent, így ez lett a tanulmányút egyetlen tematikája.

Az időpont kiválasztását követően több cégtől is kértünk információt az utazási lehetőségekkel kapcsolatban. Tagesületünk körében ezzel párhuzamosan e-mailben vártunk jelzést arra vonatkozóan, hány tagunk szeretne részt venni a tervezett kiránduláson. A kapott adatok alapján

láthatóvá vált, hogy közel 30 fő részvételére számíthatunk. Elnökségi döntésünk szerint tehát egy 20 fő befogadóképességű autóbusszal és két gépkocsival gondoltuk el az utazást: az autóbusz és egy gépkocsi Békéscsaba – Geszt – Békéscsaba útvonalon közlekedve, míg egy gépkocsi Gyula – Sarkad – Geszt úttal, illetve visszaúttal

A vármegye legtöbb könyvtára számára szakmai programokra, továbbképzésekre a hétfői nap alkalmas, hiszen ezen nap délelőttjén a legtöbben zárva tartanak. Mégsem volt lehetőség a kastély hétfői látogatására, hiszen – mint a legtöbb muzeális intézmény – a Tisza-kastély is szünnapot tart hétfőn. A múzeummenedzserrel folytatott egyeztetés alapján végül 2024. szeptember 19. (csütörtök) napra esett választásunk, mely napon ugyan volt már egy bejelentkezett csoport, de számunkra is tudtak csoportos tárlatvezetést, és ellátást biztosítani. Szerencsés körülménynek mondható, hogy a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján a legalább 400 fős létszámot meghaladó, országos hatókörű szakmai szervezetek tagjai ingyen tekinthetik meg a kiállítást. Így az érvényes MKE tagsággal rendelkező kollégák jogosultak voltak a kedvezményre.

A Békéscsabáról induló csoport részére a jelzett napon 8.30-tól volt gyülekező, 8.45 körüli indulással. Út- és forgalmi viszonyokra tekintettel kb. 1 órás úttal számoltunk. A kastély pedig 10 órától fogadja a látogató vendégeket. A buszos utazás koordinátora **Buzai Csaba** orosházi könyvtárvezető, elnökségi tagunk volt. A zavartalan utazást követően a kastély parkolójában a gépkocsival érkező gyulai könyvtárosok és a sarkadi könyvtárvezető várta a Békéscsabáról jövő csoportot, majd a belépőjegyek „megváltását” követően kb. 10.10 perctől vette kezdetét a csoportos tárlatvezetés, illetve a kiállítási terek megtekintése.

A mintegy 2 és fél órás bejárás során részletes felvilágosítást nyerhettünk mind a kastély, mind a Tisza-család életéről. Figyelembe véve, hogy könyvtáros csoportként érkeztünk, vezetőnk, mint kulturális területen dolgozó kollégaként tekintett ránk, s bevallottan igyekezett nagyon felkészülni, mindenre kiterjedő ismeretekkel szolgálni. Ezzel kapcsolatban elmondható, hogy a pincétől a padlásterékig, lényegében minden helységet bejárva, teljes körű tájékoztatást kaphattunk. Megállapítható, hogy impozáns, és roppant tartalmas produkció készült Geszten, melyet csak ajánlani tudunk mindenkinek.

A tárlat megtekintését követően rövid megvendéglést biztosítottunk egyesületi tagjainknak a kastély éttermében. Ezt követően megtekintettünk az Arany János emlékszobát, melynek prezentációja szintén megújult. A hazaút előtt pedig ellátogattunk a Tisza-család nyughelyére, melyhez néhány perces autó és busz úttal érkeztünk el. Kb. 14 óra tájban indultunk vissza Békéscsabára, illetve Sarkadra és Gyulára. A kapott visszajelzések alapján elmondhatjuk, hogy valamennyi résztvevő kolléga tartalmasnak és tanulságosnak értékelte a szakmai kirándulást. A programnak köszönhetően első kézből szerezhettünk tapasztalatot arról, hogy Békés vármegye milyen új, kulturális attrakcióval gazdagodott a közelmúltban.

2024. december 9.: Évzáró szakmai nap (helyszín: Békés Megyei Könyvtár, résztvevő: 27 fő)

Októberben, az elnökség által megtartott egyeztetést követően minden évben meghirdeti tagesegyesületünk „Az év könyvtárosa Békésben” díjat. Ennek eredményét az évzáró szakmai napon hirdetjük ki. Előtte általában 1 héttel szokott elnökségi ülésre sor kerülni, ahol értékeljük a

beérkezett javaslatokat, illetve a Békés Megyei Könyvtár vezetőségével közösen (hiszen közös díjról van szó) megtörténik a döntés.

Persze önmagában a díjátadást nem érezzük elegendőnek egy szakmai találkozóhoz, ezért mindig igyekszünk általunk érdekesnek gondolt témákban előadókat is hívni a rendezvényre.

A 2024-es esztendőben már tudtuk előre, hogy Benkóné Tóth Edit gazdasági felelősünk nyugdíjba készül, s hogy a helyére találnunk kell valakit. Az informális beszélgetések során nem találtunk jelentkezőt, de el kellett indítanunk a hivatalos választási eljárást. Elnökségünk Krisán Ritát (Békéscsaba), Csicsely Ildikót (Békéscsaba), és Óréné Szabó Erzsébetet (Doboz) kérte fel a választási bizottság feladatainak ellátására. A decemberi szakmai napunk első pontjában erről kaphattak tájékoztatást tagjaink.

Előadás megtartására kértük föl a szakmai napon **Szirákiné dr. Kovács Györgyi** könyvtárost (Verseghy Ferenc Könyvtár, Szolnok), aki *a Könyvtárhasználati foglalkozások a könyvtárban: szerepjáték, szabadulószoa és interaktív regény* címmel a szolnoki szerepjáték projekt olvasásfejlesztő eredményeiről számolt be nekünk.

Helyismeret a szabad ég alatt: Életrajzi lexikonból városismereti séta címmel **Juhász Zoltán** igazgató (Békés Megyei Könyvtár) is vállalt bemutatót. Azt ugye a megyében többen tudták, hogy a megyei könyvtárnak van egy városismereti séta projektje, amely elismerésre méltó helyet vívott ki magának Békéscsaba kulturális kínálatában. Most megismerkedhettünk ennek háttérével, létrejöttével és eredményivel.

Anyagának pályázati változatával mindkét előadó eredményesen vett részt „Az év fiatal könyvtárosa” felhíváson, ennek nyomán kértük fel őket a bemutatók megtartására.

Korábban értesültünk már arról, hogy az Arcanum Adatbázis Kft. egyfajta roadshow keretében tervezi népszerűsíteni kínált szolgáltatásait. Több meghíúsult találkozót követően végül sikerült őket Békéscsabára is elhívni. Pontosabban **Biszak Kincső** ügyfélkapcsolati munkatárs eljött megtartani előadását *AZ ARCANUM: Újságok a könyvtári szolgáltatásban* címmel. Bár a vármegye több könyvtárában előfizetett szolgáltatás az ADT Tudománytár, el kell ismerni, hogy számunkra is bemutatva olyan funkciókat, amelyek eddig nem ismertek, vagy nem használtak voltak.

A program zárásához közeledve következett „Az év könyvtáros Békésben” és „Az év KSZR könyvtárosa Békésben” díj eredményhirdetése, díjátadása. 2024-ben „sajnos” nem volt sok dolga az értékelő elnökségnek, és a megyei könyvtár vezetésének, hiszen egyetlen jelölés érkezett. Ráadásul egyik elnökségi tagunk kivételével mindenki meg volt győződve arról, hogy a jelölés nem méltatlanul született. A javaslat pedig arra vonatkozott, hogy a díjat Kertész Zoltán igazgatóhelyettes (Békés Megyei Könyvtár), a MKE Békés Megyei Szervezete titkára kapja meg. A szavazáson ezzel, mint fentebb jeleztem, titkár úr nem értett egyet, de rajta kívül a többség egyértelműen támogatta a javaslatot. Így 2024-ben „Az év könyvtáros Békésben” elismerés díjazottja Kertész Zoltán lett, míg „Az év KSZR könyvtárosa Békésben” címet Lantos Anita (Angyal István Művelődési Ház, Községi Szintér és Könyvtár, Magyarbánhegyes) kapta.

A decemberi, évzáró hangulat erősítéseként immár több éve egy vetélkedés is helyet kap az év utolsó programján. Az előző évben az I. Hamuban sült díjra számos pogácsával neveztek be a kollégák, de 2024-ben „más volt a tézsa”. A verseny ez alkalommal az „Ez a piskóta, nem piskóta!” címet kapta, s értelemszerűen valamilyen piskóta jellegű, piskóta alapú süteménnyel

lehetett benevezni. Bár a megmérettetés nem hozott olyan széles kínálatot, mint 2023-ban, a versenydarabok hamar elfogytak, ami a megfelelő minőségre utalt.

Érdekképviselő

Az MKE Békés Megyei Szervezetének elnöksége részére időről időre érkeznek megkeresések települési könyvtárvezetői pályázatok értékelő bizottságában való részvételre. 2024-ben azonban nem volt ilyen jellegű felkérés.

Legutóbbi tisztújításunkkor (a korábbi létszámadatok alapján) 3 fő küldöttet választottunk tagesületünk képviselőjére. Választott küldöttjeink erre a ciklusra: Albertus László (Mezőkovácsháza), Bánfiné Kovács Mária (Gyula), és Kóti Hajnalka (Békéscsaba. Időközben a létszám fogyatkozása miatt már csak 2 küldöttel mehettünk az MKE küldöttközgyűlésére, ráadásul a választott küldöttek közül ketten nem értek rá 2024. május 15-én, így képviselőtünket Kóti Hajnalka választott küldött, és Dézsi János elnök látta el.

Fenntartókkal, önkormányzatokkal való érdekegyeztetésekben tagesületünknek, illetve elnökségünknek nem volt alkalma részt venni.

Kapcsolatok más szervezetekkel, fenntartókkal

Sajnos más MKE tagszervezetekkel nem sikerült élő, működő kapcsolatokat kialakítani. Ezen a téren sokkal jellemzőbbek az egyes intézmények közötti kapcsolatok: gondolva itt akár a vármegyén belőli segítségnyújtásra, vagy akár pl. a Békés Megyei Könyvtár Székelyudvarhely könyvtárával alakuló kapcsolataira.

Tagesületünk kommunikációja a fenntartóval/fenntartókkal sajnos elég egysíkú. Értelemszerű, hogy pl. Békés Vármegye Önkormányzat ritkán fordul az MKE Békés Megyei Szervezetéhez kéréseivel. Mi viszont igyekszünk minden évben aktuális programjaink megvalósításához támogatást szerezni. Szerencsére az elmúlt években ennek pozitív fogadtatása volt, s általában 100 ezer Ft-tal hozzájárultak valamely programunkhoz, vagy szakmai kirándulásunkhoz. Ellenben legalább két alkalommal kezdeményeztünk egy vármegyei szintű, kulturális szakemberek elismerését célzó díj alapítását, s ebben nem jártunk sikerrel. Viszont 2024-től új vármegyei önkormányzat van: talán érdemes még egy próbát tenni.

Rövid pénzügyi összesítés

A 2023-ról áthozott 334.107 Ft mellé 338.500 Ft érkezett bevételként: tagdíj 237.000 Ft, kártyadíj 1500 Ft, támogatás 100.000 Ft.

Kiadási oldalon összesen 401.672 Ft jelent meg az év során. A kiadások között 104.000 Ft befizetése történt meg tagdíjhányadként, a kapott 100.000 Ft támogatást 21.000 Ft-tal kiegészítve a Gesztre látogatás utazási költségére használtuk fel.

2024. december 31-re megmaradó pénzeszközünk így 270.935 Ft volt. Az eredményes gazdálkodást természetesen több tényező is segítette, melyek közül feltétlenül említést érdemel a Békés Megyei Könyvtár támogató hozzáállása, valamint együttműködő partnersége.

Értékelés, összegzés

A 2024-es esztendőben többször tettünk próbálkozásokat annak érdekében, hogy méltó jelöltet találjunk távozni szándékozó gazdasági felelősünk, Benkóné Tóth Edit helyére. Bár jóvoltából erre az évre haladékot kaptunk, tisztában voltunk vele, hogy 2025-ben már nem számíthatunk rá. A választási bizottságot mindenestre felkértük, feladatul adva tagjainak, hogy a következő, évkezdő közgyűlésre keressék a jelölteket.

Szomorúan tapasztaltuk, hogy a számtalan egyéb feladat mellett újra úgy telt el az év, hogy nem sikerült mindent maradéktalanul teljesíteni. Bízunk abban, hogy az éves munkatervnek megfelelően tavasszal lesz alkalmunk egy programot szervezni, s hogy a megyei könyvtárral közösen is lesz módunk novembereben egy rendezvényre invitálni a nyilvános könyvtárakat. Ezek nem valósultak meg. Öröndetes volt, hogy Békés Vármegye Önkormányzatától újra kaptunk támogatást, viszont aggasztó, hogy pl. egy szakmai kirándulás utazási költségei olyan mértéket érnek el, ami már-már vállalhatatlanná teszi a megszervezést. Jellemző momentum azonban az is, hogy amennyiben saját forrást is kell vállalni a kirándulásokhoz, a terv népszerűsége jelentősen csökken. Hasonlóan akkor, ha valamilyen feladatot kellene végezni az egyesület munkájának segítésére. Egyelőre úgy látjuk, hogy tagszervezetünk elnöksége ellátja a rá bízott munkát, azonban kérdéses, hogy a ciklus végét követően kik vállalnak jelöltséget valamely posztra.

Gyula, 2025. február 12.

Décsi János
elnök
Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Békés Megyei Szervezet

Képek rendezvényeinkről

Éves közgyűlés 2024.03.04.

Éves közgyűlés 2024.03.04.

Éves közgyűlés 2024.03.04.

Geszt 2024.09.19.

Geszt 2024.09.19.

Geszt 2024.09.19.

Évzáró 2024.12.09.

Geszt 2024.09.19.

Geszt 2024.09.19.